

Luftfart 2018

31,6 miljoner

Antal utrikes passagerare på svenska flygplatser med linje- och/eller chartertrafik var 31,6 miljoner.

7,7 miljoner

Antal inrikes passagerare på svenska flygplatser var 7,7 miljoner.

139 000

Antal utrikes landningar på svenska flygplatser var 139 000.

120 000

Antal inrikes landningar på svenska flygplatser var 120 000.

75%

Kabinfaktorn i utrikes linje- och chartertrafik var 75%.

63%

Kabinfaktorn i inrikes linje- och chartertrafik var 63%.

4,3 miljoner

Godstransporter i inrikestrafiken uppgick till 4,3 miljoner tonkilometer.

3 751 miljoner

Persontransporter i inrikestrafiken uppgick till 3 751 miljoner personkilometer.

Statistikens omfattning

Uppgifterna om flygverksamheten omfattar svenska trafikflygplatser där det bedrivs civil luftfart i regelbunden trafik och/eller chartertrafik – statliga, kommunala och privata.

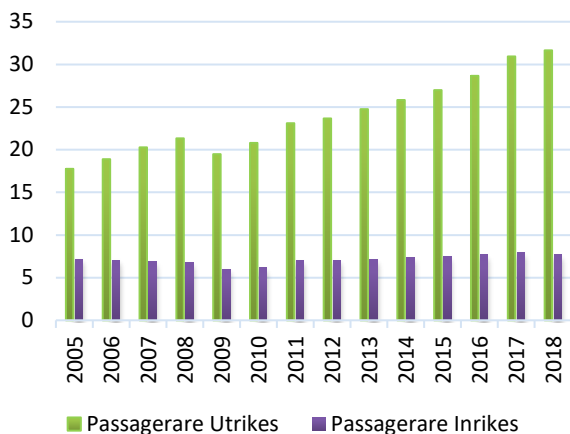
Tabellerna om registrerade luftfartyg baseras på Transportstyrelsens register.

Detta är ett bearbetat utdrag ur: Luftfart 2018, Statistik 2019:8
Publiceringsdatum: 2019-03-27

Fler passagerare än någonsin men dämpad tillväxt

Officiell statistik om luftfart avser aktiviteter på svenska flygplatser med linjefart och/eller chartertrafik; under 2018 var detta 38 flygplatser. Vi kallar dessa nedan för *svenska flygplatser*. Statistiken täcker *inrikes luftfart*, dvs. flygresor som har både start och målpunkt inom Sverige och *utrikes luftfart* som är till eller från ett annat land.

Under 2018 uppgick antalet passagerare¹ på svenska flygplatser till 39,3 miljoner, varav 7,7 miljoner i inrikestrafik och 31,6 miljoner i utrikestrafik.² Jämfört med året innan är det en ökning av antalet utrikes passagerare med drygt två procent medan antalet inrikes passagerare minskat med knappt fyra procent. Detta innebär den svagaste tillväxten sedan den ekonomiska krisen 2009. Även om tillväxten i utrikesflyget dämpades under 2018 var det nionde året i rad med stigande antal passagerare totalt. (Figur 1)

Figur 1. Antal passagerare i utrikes- respektive inrikesflyg. Miljoner passagerare. Åren 2008–2018.

Fler överflygningar men minskad trafik inrikes

Antalet *flygplansrörelser* i svenskkontrollerat luftrum fortsatte att öka under 2018, främst på grund av att antalet överflygningar ökat. Antalet flygrörelser³

¹ Det går inte att fastställa hur stor del av resandet som företas av svenska respektive utländska resenärer eftersom det saknas uppgifter om passagerares nationalitet.

² Antal inrikes passagerare är baserat på avgående resenärer för att undvika dubbelräkning.

³ Som luftrumsrörelse räknas start, landning och överflygning som sker i kontrollerat luftrum enligt instrumentflygregler.

⁴ En passagerarkilometer är tillryggalagd då en passagerare har färdats en kilometer.

ökade till 785 000, en ökning med tre procent jämfört med året innan.

Under 2018 uppgick det totala antalet landningar på svenska flygplatser, inklusive taxi- och övrig flygverksamhet, till totalt 358 000. Jämfört med 2017 är det en minskning med 2,8 procent. Färre landningar i inrikes linje- och chartertrafik bidrog till minskningen. Antal landningar i inrikes linje- och chartertrafik minskade till 120 000 från 130 000 2017. Jämfört med året innan är det en minskning med 7,2 procent.

Minskad aktivitet för inrikesflyget medförde också att antalet person- och fordonskilometer i inrikes trafik minskade under 2018. Antalet personkilometer⁴ minskade med 2,8 procent och uppgick till 3 751 miljoner medan antal fordonskilometer⁵ minskade med 5,1 procent och uppgick till 48,7 miljoner. Den officiella statistiken saknar person- och fordonskilometer för utrikestrafiken.

Beläggingsgrader sjönk något

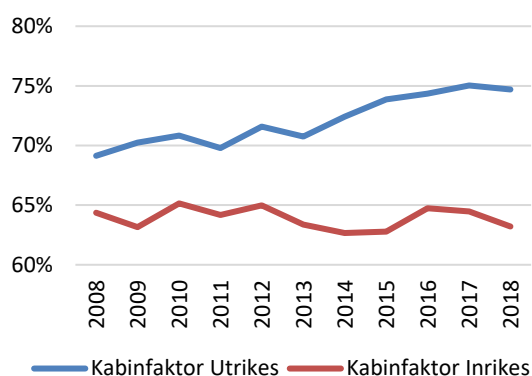
Beläggingsgraden, mätt med kabinfaktorn, anger hur välfyllda planen är. En högre kabinfaktor innebär ett högre utnyttjande av planets kapacitet. I den officiella statistiken har ett mått för kabinfaktorn tagits fram, för linje- och chartertrafik inrikes och utrikes, med jämförbara tidserier för perioden 2005 och framåt⁶.

Kabinfaktorn i utrikestrafik har kontinuerligt stigit under perioden 2013–2017, från runt 71 procent till 75 procent. I inrikestrafiken har kabinfaktorn istället legat stabilt runt 63–65 procent (Figur 2).

Under 2018 sjönk kabinfaktorn utrikes för första gången sedan 2013, från 75,0 procent 2017 till 74,7 procent. Kabinfaktorn inrikes sjönk också den från 64,5 till 63,2 procent.

⁵ En fordonskilometer är tillryggalagd då ett flygplan har flugit en kilometer. Antal fordonskilometer är modellberäknat baserat på kortaste vägen mellan flygplatser, vilket betyder en underskattning av de sanna värdena.

⁶ Mätt som antalet avresande passagerare inklusive transiterande passagerare, men exklusive barn under två år, dividerat med antalet utbudna flygstolar.

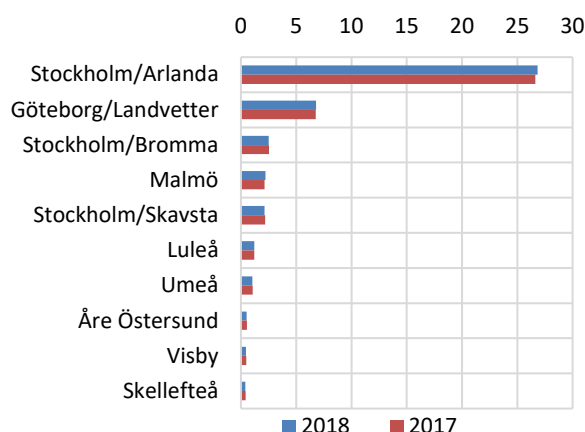

Figur 2. Kabinfaktor (procent) för utrikes- respektive inrikesflyg. Åren 2008–2018.

Svenska flygplatser för inrikes och utrikes trafik

Antalet flygplatser i Sverige uppgick 2018 till totalt 248. Dessutom tillkommer 23 godkända civila helikopterflygplatser.

Av de 38 svenska flygplatserna med linjefart och/eller chartertrafik är det ett fåtal flygplatser som står för en stor andel av passagerarvolymerna (Figur 3). Andelarna har inte förändrats nämnvärt jämfört med 2017. De mindre flygplatserna har däremot ofta en stor betydelse ur ett regionalt tillgänglighetsperspektiv. Trafik och drift är därför i varierande utsträckning subventionerade av samhället. Av de 38 kommersiella flygplatserna är tio statliga, resten är kommunala och/eller privatägda.

Figur 3. Antalet passagerare i linjefart och charter på de tio största flygplatserna 2017 och 2018. Miljoner passagerare.

Enligt den officiella statistiken för 2018 stod Stockholm-Arlanda ensam för 34 procent av antalet landningar, 56 procent av antalet utbudna flygstolar och befördrade 57 procent av samtliga passagerare. De tre kommersiella flygplatserna i Stockholmsregionen (Arlanda, Bromma, Skavsta

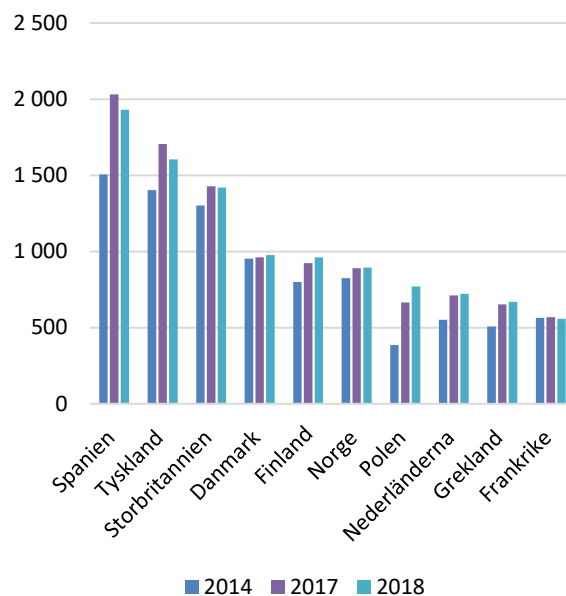
och Västerås) svarade tillsammans för drygt hälften av antalet landningar och 67 procent av antalet befördrade passagerare i landet. Göteborg och Malmö svarade för 15 respektive 5 procent av alla befördrade passagerare.

I utrikes trafik är Stockholm-Arlanda helt dominerande med 64 procent av antalet landningar, 70 procent av antalet utbudna flygstolar och 68 procent av antalet utrikes passagerare. Även flygplatserna i Göteborg, Stockholm/Skavsta och Malmö har betydande andelar.

Betydande utrikes destinationer för passagerartrafiken

Den officiella statistiken om utrikes luftfart innehåller endast uppgifter om i vilket land de avresande passagerarna först landar i efter avresa från Sverige. En annan eventuell slutdestination än första landningen är okänd för oss.

De vanligaste destinationerna utrikes 2018 var enligt den officiella statistiken Spanien, följt av Tyskland och Storbritannien. Även om Spanien och Tyskland tillhör de länder som tappat flest resenärer mellan 2017 och 2018 har de lyckats behålla sina positioner (Figur 4). Polen har haft en stigande trend och är den destination som ökat antalet passagerare mest under 2018 jämfört med året innan.

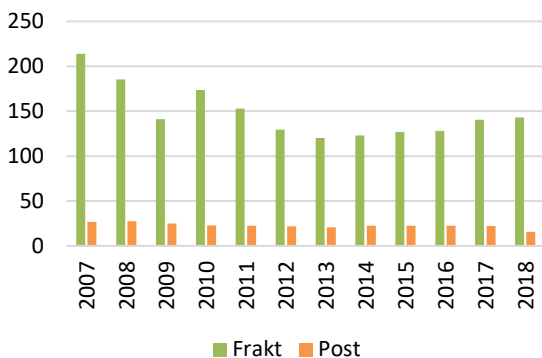
Figur 4. Topp 10-destinationer 2018 jämfört med 2017 och 2014 baserat på avresande passagerare i utrikes trafik efter första landningsland efter start från svenska flygplatser. 1 000-tal passagerare.

Frakt och post utgör en relativt liten volym

Transporter av gods med flyg kan komplettera andra trafikslag för varor med högt värde, varor som är tidskänsliga och/eller transporter på längre avstånd. Gods med flygplan utgör dock en relativt obetydlig godsmängd jämfört med transporter på väg, sjö och järnväg.⁷

Fraktgods och post på flyg har haft en svagare utveckling än passagerartrafiken de senaste åren, med en toppnotering för fraktgods 2007 under perioden 1960–2018 (Figur 5). Mängden fraktgods ökade däremot 2018 med två procent till 143 000 ton. Eftersom statistiken inte är varuslagsindelad går det inte att säga i vilken utsträckning en ökande e-handel ligger bakom uppgången. Under 2018 fortsatte mängden post på svenska flygplatser att minska kraftigt (-29%).

Antalet tonkilometer⁸ för gods och post sammanlagt i inrikestrafiken uppgick till 4,3 miljoner tonkilometer, en minskning med 25 procent jämfört med 2017. Den officiella statistiken saknar transportarbete i tonkilometer för utrikes trafik.

Figur 5. Ankommande och avgående frakt och post på svenska flygplatser. 1 000-tals ton, åren 2007–2018. Anm: I inrikes trafik räknas endast avgående fraktgods och post för att undvika dubbelräkning av godsmängd.

Nästan allt gods som flygs fraktas i utrikestrafiken; 98 procent under 2018. Koncentrationen till ett fåtal flygplatser är hög. Liksom tidigare är det

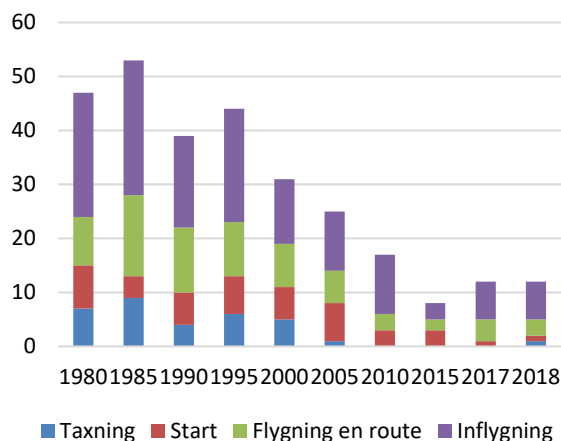
Stockholm-Arlanda som hanterar störst godsvolymer följt av Malmö, Göteborg och Örebro.

Vad gäller postförsändelser som går med flyg så hanterar Stockholm-Arlanda i stort sett all post i utrikestrafiken och är även största flygplats för inrikes post, följt av Umeå.

Luffartsolyckor ovanliga

Antalet luffartsolyckor är få. Antalet olyckor med svenskregistrerade luftfartyg (oavsett haveriplats) har sedan 1980-talet minskat från 47 till 12 olyckor 2018 (Figur 6).

Om vi ser till alla olyckor i Sverige med motordrivna luffartsfartyg (oavsett dess nationalitet) inträffade totalt 13 olyckor under 2018, vilket är en ökning från elva olyckor 2017. Olyckor sker främst inom privatflyget (tio olyckor 2018). Fördelat per flygsituation sker olyckorna främst vid inflygning/landning (åtta olyckor 2018). Inga olyckor skedde i linjefart eller chartertrafik. Olyckorna resulterade i elva fall i omfattande materialskador och i ett fall i totalförstört plan. Sex fall av personskador inträffade 2018, varav två allvarliga skador och ett dödsfall.

Figur 6. Antal luffartsolyckor med svenskregistrerade motordrivna luftfartyg efter flygsituation oavsett haveriplats. Åren 1980–2018.

Mer information

Du hittar tabellsamlingar med den officiella statistiken och tidigare års tabeller samt beskrivande rapporter här, www.trafa.se/luftfart/

Kontakt:

Henrik Petterson
Telefon: 010-414 42 18
E-post: henrik.petterson@trafa.se

Andreas Holmström
010-414 42 13
andreas.holmstrom@trafa.se

⁷ Detta visar jämförelser med Trafikanalys övriga transportstatistik för väg-, sjö- och bantrafik samt den trafikslagsövergripande Varuflödesundersökningen.

⁸ En tonkilometer är utförd då ett ton gods eller post har fraktats en kilometer.